

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/4/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814200633
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3814200633.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloleté deti G. U. nar. XX.X.XXXX a G. U., nar. XX.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov R. U., nar. X.X.XXXX, bytom A., O. XX/X a M. U. nar. X.X.XXXX, bytom H. č. XX o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Otec podaním zo dňa 15.1.2014 žiadal súd o zníženie výživného na obe maloleté deti X.X.XXXX a G. z dôvodu, že od 1.7.2012 je na čiastočnom invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 305,30 eur mesačne. Naposledy bola určená vyživovacia povinnosť rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 22.10.2010 sp. zn. 8C 42/2010, ktorým súd zveril obe maloleté deti do starostlivosti matky.

V priebehu konania vo svojej účastníckej výpovedi upresnil, že žiada znížiť výživné od 1.4.2014 na sumu 75 eur na každé dieťa.

Matka a kolíznym opatrovník sa k návrhu nevyjadrili, hoci tento prevzali.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy - rozhodnutie sociálnej poisťovne č.l.2, rozsudok OS Prievidza č. l. 3, náklady mal. detí č.l. 13, mzdový list za rok 2013 matky č.l.14, náklady na mal. deti č.l. 17, rozhodnutie sociálnej poisťovne č.l.18, inkasný lístok č.l.19, potvrdenie o návšteve školy č.l. 20-21, náklady detí v škole č.l. 22, rodné listy detí č.l. 23- 24, oznámenie o skončení pracovného pomeru matky č.l. 25, záznam zo šetrenia kolízneho opatrovníka v rodine č.l. 32, zápočtový list otca č.l. 33, vyjadrenie ošetrojúceho lekára č.l 34, predložené listiny matkou č.l. 35, oznámenie úradu práce č.l. 41, sociálnej poisťovne č.l. 42-45, oznámenie bývalého zamestnávateľa otca č.l. 47-48 a pripojené spisy OS Prievidza č. k. 8P 4/2014, 8C 42/2010 a 7P 14/2007 a zistil tento skutkový stav:

Naposledy bola určená vyživovacia povinnosť rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 22.7.2010 č. k. 8C 42/2010, ktorým súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, zveril maloleté deti G. a G. nar. XX.X.XXXX na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť platiť na výživu oboch maloletých detí mesačne na každé dieťa sumou 100 eur, dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.8.2010.

Z obsahu tohto spisu vyplýva, že otec v čase poslednej úpravy mal čistý priemerný mesačný zárobok za posledných 12 mesiacov 354,94 eur. Matka poberala rodičovský príspevok vo výške 164,22 eur a rodinné prídavky vo výške 63,75 eur.

Z výsluchu otca maloletých detí súd zistil, že naposledy zaplatil výživné na maloleté deti v mesiaci februári 2014. Okrem čiastočného invalidného dôchodku, iný príjem nemá. Nie je evidovaný na úrade práce a prácu si nehľadá kvôli starostlivosti o svoju matku. Býva v Obci H. spolu s matkou, o ktorú sa stará, lebo je na invalidnom vozíku. Nepoberá opatrovateľský príspevok na matku. Tvrdil, že len on sa môže postarať o matku, lebo sestra bývajúca v Obci H. je tiež na invalidnom dôchodku, ďalšia sestra býva v Prievidzi a ďalšia v F.. Naposledy pracoval v roku 2012 ako kamionista. Po ukončení PN s ním zamestnávateľ skončil pracovný pomer. Následne sa stal čiastočný invalidný dôchodca v dôsledku úrazu na pravú ruku. Je vyučený automechanik a túto prácu robí len občas pre známych za odmenu 5 eur alebo za drevo. Má len dve vyživovacie povinnosti. S maloletými deťmi sa stretáva, kupuje im darčeky, keď majú sviatok. Matke prispieva na inkaso sporadicky a podľa toho, koľko peňazí má.

Matka s návrhom otca nesúhlasila. Uviedla, že naposledy pracovala v spoločnosti M.S. - Mont s.r.o. so sídlom v Prievidzi ako predavačka. Ide o chránenú dielňu, kde pracovala ako čiastočná invalidná dôchodkyňa. Jej pracovný pomer zanikol dňom 18.2.2014 uplynutím dohodnutej doby. Je PN a poberať ČID vo výške 109,30 eur mesačne. Je vedená na úrade práce, ale doposiaľ jej úrad práce žiadnu prácu neponúkol. Má základné vzdelanie. Vzhľadom k tomu, že má zdravotné problémy pohybového charakteru, má problém nájsť si zamestnanie. Hľadala si prácu predavačky so zníženou pracovnou schopnosťou, ale doposiaľ si prácu nenašla. Priateľa nemá. Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, starobnou dôchodkyňou. Prispieva jej na inkaso, ktoré činí 211 eur mesačne. Má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči dcére, ktorá nie je ešte plnoletá a otec si plní vyživovaciu povinnosť. Tvrdila, že otec maloletých detí má aj vedľajší príjem, lebo opravuje v obci autá. Túto informáciu má od jeho matky, ktorá jej to oznámila pri telefonickom rozhovore. Tiež uviedla, že pošle výživné na deti, keď dorobí auto. Náklady na maloleté deti sú oproti predchádzajúcemu obdobiu vyššie. Platí maloletým deťom poplatok za družinu vo výške 18 eur na obe deti za 6 mesiacov, ďalší náklad predstavuje 27,50 eur do triedneho fondu, vrátane ZRPŠ, mesačne platí stravu na obe deti vo výške 40 eur a poplatok na plaváreň za každé dieťa 3,70 eur. Pri ošetrovaní zubov detí platí za jednu plombu 20 eur.

V priebehu konania matka súdu predložila posudok Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, z ktorého vyplynulo, že je invalidná s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s obmedzením na 45 % od 6.11.2012. Z tohto posudku tiež vyplýva, že matka môže vykonávať robotnícke povolania ako vrátnička, pomocná skladová a dielenská robotníčka a upratovačka bez fyzickej a psychickej záťaže a bez preťažovania chrčtice. Od marca 2014 si otec vyživovaciu povinnosť neplní. Na sviatky otec deťom darčeky kupuje. Matka okrem nemocenských dávok iný príjem nemá. Vzhľadom k tomu, že otec si neplní vyživovaciu povinnosť musela deťom zrušiť obedy, lebo nemá žiadne peniaze.

Kolíznym opatrovníkom v priebehu konania uviedol, že nesúhlasí s návrhom otca o zníženie výživného, nakoľko z posledných listinných dôkazov jeho posledného zamestnávateľa vyplynulo, že otec sa dostal do takejto situácie vlastným pričinením. Nie je v záujme maloletých detí znížiť výživné, ktoré bolo naposledy určené v roku 2010.

Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 5.12.2013 vyplynulo, že otec má od 1.1.2014 invalidný dôchodok vo výške 305,30 eur. Podľa zápočtového listu spoločnosti TFP - transport for people s.r.o. Trenčín, otec bol v čase od 2.1.2012 do 5.1.2012 a od 12.1.2012 do 25.6.2012 práceneschopný. V uvedenej spoločnosti pracoval od 5.11.2010 do 26.7.2012. Z oznámenia Úradu práce, pobočka Nováky vyplynulo, že otec nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie a ak by bol evidovaný v čase od 1.8.2012, v roku 2013 a január až marec 2014, úrad práce by mu sprostredkoval vhodné zamestnanie podľa aktuálnej ponuky voľných pracovných miest s prihliadnutím na jeho znalosti, zručnosti, schopnosti, vzdelanie a podľa požiadaviek zamestnávateľa. Posledný zamestnávateľ na požiadanie súdu oznámil, že so zamestnancom A. U. rozviazal pracovný pomer okamžite podľa § 59 odst.1 písm. c/ Zákonníka práce pre dlhodobú neospravedlnenú absenciu. Ošetrojúci lekár otca oznámil súdu, že vhodná práca pre otca maloletých detí by bola práca strážnika.

Matka maloletých detí naposledy pracovala v spoločnosti M.S. - Mont s.r.o. so sídlom Prievidza na základe pracovnej zmluvy zo dňa 18.8.2013 ako predavačka. Pracovný pomer bol dohodnutý na dobu určitú - na dobu 6 mesiacov. Jej čistá mzda činila za posledných 6 mesiacov po odpočítaní stravných lístkov 333,19 eur (stravné lístky 60 eur). Poberala daňový bonus na tri deti vo výške 64,23 eur. Zo mzdového listu za rok 2013 vyplynulo, že jej čistá mzda za august činila 136,02 eur, september 330,24 eur, október 356,01 eur, november 330,90 eur a za december 346,13 eur. Pracovný pomer zanikol uplynutím dohodnutej doby. Matka je poberateľkou invalidného dôchodku od 1.1.2014 vo výške 109,30 eur. Podľa zistení Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, v mesiaci február 2014 jej bola vyplatená nemocenská dávka vo výške 23,70 eur a v marci 2014 vo výške 217,70 eur.

Matka maloletých detí býva so svojou matkou v Prievidzi, kde mesačne inkaso činí 211,17 eur, na ktoré jej matka prispieva. Obe maloleté deti sú žiačkami 3.ročníka ZŠ v Prievidzi. Podľa oznámenia ZŠ, matka uhradila v školskom roku 2013/2014 poplatok 27,20 eur do triedneho fondu na každé dieťa. Poplatok za družinu za 6 mesiacov činí 18 eur, ktoré matka má uhradiť do 1.6.2014. Od 19.2.2014 je zaradená na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že matka spolu s maloletými deťmi býva u svojej matky R. D., ktorá je dôchodkyňa a zároveň i pracuje. Matka má bežné výdavky súvisiace so školou, hygienou a stravou. Deti nie sú v pravidelnom kontakte s otcom, ktorý si neplní včas a riadne vyživovaciu povinnosť.

Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh je podaný nedôvodne.

Podľa § 62 odst. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odst.2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odst.3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odst.4 cit. zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odst.5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 78 odst.1 cit. zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 odst.3 cit. zákona, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 odst.1 O.s.p. a § 78 odst.1 a 3 Zákona o rodine, súd zmení súdne rozhodnutia alebo dohody rodičov o výživnom, ak sa zmenia pomery; pričom prihliadne vždy na vývoj životných nákladov.

Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Zmena pomerov v zmysle citovaného zákona sa výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde o zvýšenie, zníženie zárobku povinného, vyšší vek dieťaťa a iné. Nemôže ísť o zmenu prechodnú. Táto zmena pomerov sa musí týkať naviac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti. Zmena pomerov môže spočívať aj v tom, že jednému alebo druhému rodičovi sa zmenia príjmové pomery a podobne. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k presvedčeniu, že došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, ktoré sú o 4 roky staršie a ich náklady na uspokojovanie základných životných potrieb, ako je ošatenie, obuv, strava a iné náklady sa zvýšili. V čase skoršieho rozhodnutia matka bola poberateľkou len rodičovského príspevku vo výške 164,22 eur a rodinných prídavkov vo výške 63,75 eur a iný príjem nemala. Otec v tom čase mal čistú priemernú mesačnú mzdu vo výške 354,94 eur. V čase rozhodovania súdu o znížení výživného je otec dobrovoľne nezamestnaný a neevidovaný na úrade práce, hoci ak by sa bol zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie, úrad práce by mu sprostredkoval prácu vhodnú vzhľadom na jeho vzdelanie, vek a zdravotný stav. Jeho jediným príjmom je ČID vo výške 305,30 eur. Otec si prácu nehľadá, lebo podľa jeho tvrdenia sa stará o svoju matku, s ktorou býva v spoločnej domácnosti. To však nie je dôvod, aby súd znížil výživné na obe maloleté deti, ktoré náklady sa za štyri roky zvýšili. Matka v čase rozhodnutia súdu bola len na nemocenských dávkach, naposledy vyplatené v marci 2014 vo výške 217,70 eur. Je evidovaná na úrade práce, podľa jej vyjadrenia si aktívne hľadá prácu, ale pre jej zdravotné problémy pohybového charakteru si doposiaľ prácu nenašla. Maloleté deti sú odkázané výživou na oboch rodičov, ktorým vyplýva zákonná vyživovacia povinnosť priamo zo zákona, ktorú si však otec neplní od februára 2014. Všetky náklady spojené s výživou na maloleté deti hradí matka, ktoré predstavujú náklady spojené s poplatkami ZRPŠ, náklady u lekára, ošatenie, záujmové činnosti detí a podobne. Otec neprispieva na zvýšené náklady maloletých detí a ani iným spôsobom neprispieva na ich výživu.

Otec súdu nepreukázal, že sa vážne uchádzal o zamestnanie, že si podal písomné žiadosti a dôvod, ktorý uviedol na pojednávaní, že sa stará o svoju matku neobstojí, lebo má aj ďalších súrodencov, ktorí by mohli byť nápomocní v jej starostlivosti. Tiež neobstojí dôvod na zníženie výživného, že otec je poberateľom len čiastočného invalidného dôchodku. Do takejto nepriaznivej ekonomickej situácie sa dostal vlastným pričinením, lebo posledný zamestnávateľ spoločnosť TFP - transport for people s.r.o. Trenčín s ním skončila pracovný pomer okamžite pre dlhodobú neospravedlivenú absenciu v práci. Potom bol otec nečinný a súdu nepreukázal dôvody, pre ktoré by nemohol vykonávať prácu zodpovedajúcu jeho veku, zdravotnému stavu a schopnostiam. Zníženie výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákona).

Na základe zhodnotenia pomerov na strane maloletých detí a rodičov v čase poslednej úpravy, a v súčasnej dobe, dospel súd k záveru, že v zmysle § 78 Zákona o rodine nedošlo k takým zmenám pomerov na strane otca, ktoré odôvodňujú znížiť výživné na obe maloleté deti. Otec si musí uvedomiť, že jeho povinnosť platiť výživné je zákonná vyživovacia povinnosť upravená v § 62 Zákona o rodine. Otcovi nič nebráni, aby si hľadal zamestnanie aj mimo Prievidze a tak si zvýšil svoju životnú úroveň a takú zabezpečil aj svojim maloletým deťom. Otec nemá inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletých detí.

Na základe vyššie uvedených dôvodov, súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecným náležitostiam (§ 42 odst.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 odst.1 O.s.p.).